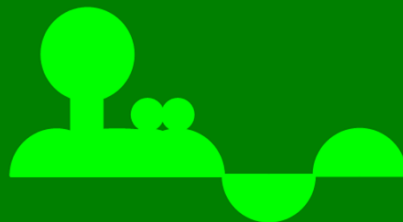

Nieuwsbrief

Landschapsbeheer Oss | September 2013 | Jaargang 15 | Nummer 55

Redactie Richard Ceelen en Dick Roza | **E-mail** redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Redactieadres Redactie Landschapsbeheer Oss, Braakstraat 46, 5345 XB Oss

Contact

Landschapsbeheer Oss

Tolstraat 3
5342 NH Oss
T 0412-474322
I www.landschapsbeheer-oss.nl
E info@landschapsbeheer-oss.nl

Voorzitter

Ronald Widdershoven
T 0412-631362
E voorzitter@landschapsbeheer-oss.nl

Secretaris

Nora Servaes
T 0412-632223
E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Penningmeester

Pim Rinses
T 0412-624079
E penningmeester@landschapsbeheer-oss.nl

Coördinator Werkgroep

Henk Smouter
T 06-54288252
E werkgroep@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie, Werving & Vrijwilligerscontact

Dick Roza
T 0412-642368
E pr@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie & Website

Richard Ceelen
T 06-54218521
E redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Juridisch Adviseur

Maarten Furnée
T 0412-454204
E juridischadviseur@landschapsbeheer-oss.nl

Werkplaats Natuur, Landschap & Cultuurhistorie

Henk Smouter (Projectcoördinator)
Tolstraat 3
5342 NH Oss
T 06-54288252
E projectbureau@landschapsbeheer-oss.nl

Landerij VanTosse

Albert Toonen (Secretaris)
Beethovengarde 104
T 0412-625082
E secretariaat@landerijvantosse.nl

Landschapsbeheer Oss

De Stichting Landschapsbeheer Oss is gevestigd te Oss en ingeschreven bij KvK Oost-Brabant onder nummer 17105068 Rabobank Oss, banknummer 17.04.19.894

Inhoudsopgave

Landerij VanTosse ontvangt bijdrage Allure	3
Het pareltje de Lange Del	3
Lunchen in Tuinderij VanTosse	4
Groen en Doen	4
Kort Nieuws	6
Werkgroep Landschapsbeheer	12

Colofon

Nieuwsbrief Landschapsbeheer Oss

September 2013, jaargang 15, nummer 55, oplage 425.

Kopij

Wij nodigen graag iedereen uit om bijvoorbeeld een verslag(je) van een werkdag, een excursie, een lezing, een expositie of een interessante waarneming te schrijven. U kunt uw bijdrage met of zonder illustraties mailen naar redactie@landschapsbeheer-oss.nl. De sluitingstermijn voor kopij voor de volgende nieuwsbrief is 30 november 2013.

Foto's voorpagina

Boven: geen hengelaars, maar het net aanbrengen boven de tweede vangpijp van de eendenkooi (Foto: Dick Roza)
Midden: zicht op de kerk van Huisseling met broeihopen op de voorgrond (Foto: Dick Roza)
Onder: akker in de Stelt met ouderwetse schoven (Foto: Henk Smouter)

NATUURWERKDG Zaterdag 2 november

Op zaterdag 2 november vindt alweer voor de dertiende keer de Nationale Natuurwerkdag plaats. Op meer dan 400 locaties verspreid over heel Nederland kunnen vrijwilligers dan weer werken in de natuur. Ook Landschapsbeheer Oss doet natuurlijk weer mee aan deze gezellige werkdag.

Ossermeer een heel aparte locatie

Dit keer is gekozen voor de locatie het Ossermeer, nabij het oude zwembad aan de Macharensesweg. Daar moet allerlei achterstallig onderhoud gedaan worden, zoals het opknappen van de parkeerplaats en het opschonen van de wandelpaden en het gebied rondom het voormalige zwembad. Voldoende en zeer afwisselend werk dus voor iedereen die kan zagen takken knippen en sjouwen.

De dag begint weer zoals gewoonlijk, om 10 uur en wordt afgesloten om 15.00 uur. Er is koffie met koek en frisdrank en tussen de middag serveren we weer een heerlijke kop erwtensoep voor bij de mee gebrachte boterhammen. Na afloop is er de gebruikelijke "nazit" met bier, wijn, fris, kaas en worst.

We adviseren iedereen om laarzen mee te nemen want het gebied is zeer nat en drassig.

Onze vrijwilligers worden nog met de gebruikelijke werkmail op de hoogte gebracht en ook in de media zal nog aandacht aan de dag besteed worden. (DR)

Landerij VanTosse ont- vangt bijdrage Land- schappen van Allure

Maandag 24 juni is door gedeputeerde Johan van Hout bekend gemaakt welke projecten een bijdrage ontvangen vanuit de eerste tender van Landschappen van Allure. Besloten is om te investeren in vier projecten, waaronder één project in De Maashorst: Landerij VanTosse. De andere projecten zijn De Groene Corridor en het Kloppend Hart uit Het Groene Woud en De Zoom uit de Brabantse Wal.

Landerij VanTosse

Voor het project Landerij VanTosse hebben Stichting Landschapsbeheer Oss en de gemeente Oss een samenwerkingsovereenkomst getekend om samen het gebied Oss-zuid, waarin de Landerij VanTosse is gelegen (verder) te ontwikkelen. Het project gaat zorgen voor een aantrekkelijk (voedsel-)landschap dat een goede verbinding tussen Oss (en Heesch) en De Maashorst vormt.

Het project Landerij VanTosse bestaat uit diverse deelprojecten met verschillende thema's:

- De *landschappelijke kwaliteit* wordt verbeterd door de aanleg van een robuuste groene dooradering. De bestaande houtwalstructuur wordt aangevuld met nieuwe wallen en singels, er worden fruitwallen aangelegd met eetbare vruchten en lanen met fruitbomen. Doelstelling is het intieme, kampenlandschap te herstellen, waarbij ook hekken, poorten en perceelafscheidingsen worden ingepast in de omgeving.
- Aandacht voor *biodiversiteit* komt tot uiting bij de herinrichting van boszomen en wegbermen, aanleg van vlinder- en bijenweides, de aanleg van poelen en de realisatie van een herinneringsbos.
- Daar waar mogelijk wordt de *toegankelijkheid* verbeterd door de aanleg van nieuwe wandel- en struinpaden en verbindende stukken fietspad. Ook worden picknickbanken en zitbanken bijgeplaatst.
- Speciale aandacht is er voor de *introductie en verwerking van nieuwe gewassen* met mogelijkheden tot directe afzet in de streek, in navolging van ons graan en de cranberries. Daarbij denken we aan paddenstoelen (i.s.m. Van de Vorle Paddenstoelenkwekerij), bonen (voor de ontwikkeling van een bonenburger (i.s.m. Dalco Food) en hop (i.s.m. bierbrouwerijen).
- Parel in de ontwikkeling is natuurlijk *de Tuinderij VanTosse*, waar proefteelten op kleine schaal kunnen worden opgezet en waar tal van nutsgewassen (voedsel/groente, maar ook bv verfpanten, eetbare bloemen, kruiden) worden geteeld in een aantrekkelijke beleeftuin. Het bestaande huisje op de Tuinderij zal worden afgebouwd en onderkomen bieden voor de werkers in de tuin en ruimte bieden aan een klein informatiecentrum. De Tuinderij zal dan ook gedeeltelijk toegankelijk worden voor bezoekers. Zo kunnen er vanuit de Tuinderij bijvoorbeeld excursies door de Landerij VanTosse starten.
- Bij de uitvoering van de projecten willen we zoveel mogelijk samenwerken met onderwijs- en zorginstellingen

in het kennis- en leercentrum Werkplaats NLC (natuur, landschap en cultuurhistorie).

- Ten aanzien van toegankelijkheid en ontsluiting wordt speciale aandacht gegeven aan de inrichting van parkeermogelijkheden aan de zuidkant van het gebied, nabij de snelweg.

Al met al is het project een hele uitdaging en er zal ook voor onze vrijwilligers veel leuk werk in het verschiep liggen. We hebben er zin in!

Henk Smouter
Projectcoördinator

Het pareltje de Lange Del

Van alle projecten waaraan onze vrijwilligers de afgelopen drie maanden werkten (De Stelt, Hamelspoel, Machareense Eendenkooi, Grafmonument, Zevenbergse grafheuvels, de Bulk en de Lange Del, geeft dit laatste project de meesten van ons waarschijnlijk toch wel de grootste voldoening.

Echt boerenwerk

Het schitterende, in de kom van Huisseling gelegen natuurontwikkelingsgebiedje van ca. 6 hectare, dat eertijds een onderdeel was van een historische Maasmeander, wordt al vanaf 2005 door Landschapsbeheer Oss beheerd en onderhouden. En er is altijd van alles te doen in dit voorheen natte landbouwgebied, waarvan in de jaren 80 een deel met populieren werd beplant. (Die werden door een hevige storm dusdanig gehavend dat ze verwijderd zijn, maar zie eens wat een grote variatie van nieuwe bomen en struiken daar later spontaan voor terug kwam.) De vele tientallen oude knotwilgen langs het voormalige Kerkpad en het pad naar de nieuwbouwwijk De Roesterd vragen regelmatig om een knotbeurt en het weiland waarvan de omringende sloten milieuvriendelijke oevers kregen en waarin in 2007 fraaie groensingels en een paddenpoel werden aangelegd, heeft zich inmiddels tot fraaie natuur ontwikkeld, waarin het fijn werken is. En zo waren op 22 augustus 24 vrijwilligers er bezig met echt boerenwerk namelijk het bijeenharken en op broedhopen zetten van het al machinaal gemaaid gras. Ook werden de paden gemaaid en opgeschoond. Wie er nog nooit geweest is; ga eens kijken naar dit kleine pareltje. U vindt het tussen de Grotestraat en de Burg. v.d. Elzenstraat. Bij de ingang daar treft u ook een paneel aan met alle info over geschiedenis, flora en fauna.

Dick Roza

Lunchen in Tuinderij VanTosse

Sinds dit voorjaar groeien er in de Tuinderij naast de hoogstamfruitbomen ook groenten aardappelen, bonen en bloemen. Alle vrijwilligers ook de mensen die meestal buiten de Tuinderij werken, hebben al kunnen genieten van een of meer "kookjes" aardappelen en boontjes.

Alles uit eigen tuin

Het was prachtig om te zien hoe al dat pootgoed die bonen erwten en uien enorm hard konden groeien zeker als ze ook nog water kregen. In het voorjaar was het een beetje te droog maar vervolgens heel groeizaam weer. Een prachtig gezicht om al die klimmende bonen te zien groeien en bloeien.

Om samen te genieten van al wat er al in de Tuinderij te oogsten was kreeg Hennie van Zuilichem het idee om eens een werklunch te organiseren met zoveel mogelijk eigen ingrediënten. Ook al was de groep op 22 augustus niet helemaal compleet, er was volop gelegenheid om te overleggen en te genieten van onze Tuinderij.

We werden onthaald op een glaasje prosecco. Daarna kregen we tomatensoep met groenten en basilicum en daarbij heerlijk speltbrood! In de salade Nicoise zaten vanuit de Tuinderij niet alleen aardappeltjes maar ook sperziebonen erwtjes peultjes tuinbonen en basilicum. En zelfs het toetje was van rabarber uit de Tuinderij! Het was een heel gezellige middag die we volgend jaar zeker willen herhalen.

Er is dit jaar ook al een begin van een werksysteem aan het ontstaan. Elke dinsdag- en donderdagmorgen wordt er door de vrijwilligers geschoffeld, geoogst bijgepraat en koffie gedronken. Als de poort open staat is overigens iedereen welkom! Zo kwam er op donderdagmorgen 5 september een groep wandelaars uit Heesch heel spontaan binnen gewandeld.

Nu we vanuit de provincie een forse subsidie krijgen via de zogenaamde Essent gelden, kunnen we de plannen voor de Landerij en de Tuinderij verder gaan realiseren. We gaan ons daarbij ook nog eens bezinnen op de voorlichting en inspraak samen met de gemeente, de wijkraad, de bewoners van de Witte Hoef en De Stelt en ook met de grondeigenaren in de Landerij VanTosse.

Albert Toonen

Groen en Doen

"Groen en Doen" is een programma van het Ministerie van Economische Zaken om vrijwilligerswerk op het gebied van natuur en landschap te stimuleren en om meer groen in de stad te krijgen.

Tweesporenbeleid

In 2012 maakte het ministerie daarvoor een bedrag van twee miljoen euro vrij, verdeeld over twee sporen. Een bedrag van 1,2 miljoen werd verstrekt aan zes grote "groene", landelijke vrijwilligersorganisaties; de rest van het bedrag ging naar lokale organisaties die niet bij de zes grote zijn aangesloten. De "grote zes" zijn Landschapsbeheer Nederland, De 12 Landschappen, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, IVN en VOFF (Vereniging Onderzoek Flora en Fauna). Het beschikbaar gestelde bedrag ging naar projecten gericht op opleidingen en cursussen. Zo leidde Landschapsbeheer Nederland vrijwilligers op met speciale aandacht voor Arbo en veiligheid en kwamen 24 nieuwe vrijwilligersgroepen tot stand van minimaal 10 leden. Het project van VOFF richtte zich op leefgebieden van bedreigde en bijzondere soorten waar nog geen of weinig vrijwilligers actief waren. En het Coördinatiepunt Landschapsbeheer van Brabants Landschap, waarvan we deze gegevens overnamen, legde de nadruk op Bedrijfs hulpverlening (BHV) en een cursus "Werven en Binden van Vrijwilligers". Daaraan namen ook enkele van onze vrijwilligers deel. Maar óók voor uilen- en weidevogelbeschermers deed het Coördinatiepunt veel.

Dick Roza

Jaarmarkt Leur

Op zondag 1 september werd de jaarmarkt in Leur gehouden.

Tijdens ons bezoek aan Leur en Hernen, waar we het gedenkwaardige feest voor Ton Velders vierden, werd er door de organisatoren van de Jaarmarkt gevraagd of het niets voor ons was.

We hebben daar positief op gereageerd en dus togen we derwaarts om in het prachtige dorp onze cranberry-producten aan de man te brengen. Het was een goed bezochte en goed georganiseerde markt.

Door het dorpje waren langs de hoofdstraat de diverse kramen geplaatst. Wij hadden een prima plaats direct na de ingang die werd gemarkeerd door een grote poort waar je door moest om op de markt te komen. We hebben goed verkocht en de gedroogde cranberry's, waarvan we 130 zakjes bij ons hadden waren om 15.00 uur al uitverkocht en toen hadden we nog twee uur te gaan. Volgend jaar gaan we zeker weer en dan misschien met producten uit onze tuin!

Ronald Widdershoven
René Mulder

De Koornbeemd b.v.

Cultuur- en Civieltechnische werken

Langendonkweg 11b 5345 HR OSS

www.dekoornbeemd.nl

MAASPARK RECREATIE

- Groepsaccommodaties (2 x 20 personen) volledig ingericht en geheel toegankelijk voor minder valide
- Losse kamer verhuur
- Sfeervol cafe met buitenterras
- Vergader- en conferentieruimte
- Verzorging van onbijt, lunch en diner
- Organisatie van activiteiten en workshops
- Een rustige, groene kindvriendelijke omgeving en camping.

Kijk voor meer informatie op onze site: LAURENSHOEVE.NL Of bel: 0486 412166

Poelstraat 3 5371KJ Dienen Tel: 0486 412166 Fax: 0486 41 53 26 E-mail: laurenshoeve@home.nl

Klussenbedrijf Wilja
Berghemseweg 94
5348 CL Oss
0412-623477
06-53460406

Voor alle aanpassingen en werkzaamheden
in en om uw woning of bedrijf
Glas, schilderwerk, behang, metsel- en stucwerk
Renovatie bad- en tegelwerk
Elektra en tuinwerk

ETEN BIJ

Speciaalbierbrouwerij **Oijen**

Oijense Bovendijk 61, 5394 LA Oijen, tel.: 0412492217

Brouwer's
Hap & Tap

www.brouwershapentap.nl

LOONBEDRIJF PETER LOEFFEN

Waterstraat 5, 5374 KB SCHALJK • Tel.: 0486-461505 • Fax: 0486-464230

Kort Nieuws

Redactie Nieuwsbrief uitgebreid

De redactie van onze nieuwsbrief, die vanaf de oprichting van Landschapsbeheer Oss in 1998 bestond uit Richard Ceelen en Dick Roza is recent uitgebreid tot vier personen. Dit vooral ook om de huidige redactie te ontlasten en om voor de toekomst een langdurige continuïteit in inhoud en uitvoering te waarborgen. Onze medevrijwilligers René van Dorst uit Schaijk (die al enige tijd taal- en spellingscorrectie deed) en Jan Oomen uit Heesch, waren bereid om verder mee te werken aan ons blad. (DR)

Vrijwilligers en vrienden

Nu we dit jaar 15 jaar bestaan en in die tijd van ca. 15 naar bijna 75 vrijwilligers groeiden, is het interessant te weten hoe het vrijwilligers-verloop in die tijd was.

Er kwamen en gingen in totaal 87 vrijwilligers die korte of lange tijd meedraaiden en bijna 40 mensen meldden zich aanvankelijk aan als vrijwilliger, maar haakten af voordat ze actief werden.

En bij onze in 2003 opgerichte vriendenclub, die nu in totaal 253 leden telt, zegden tot heden 66 mensen hun lidmaatschap weer op. (DR)

Tonnie van Hooff met pensioen

Tonnie van Hooff nam op donderdag 27 juni met een druk bezochte receptie in de Kriekput in Herpen afscheid van de gemeente Oss wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Tonnie was eerst 31 jaar werkzaam in de gemeente Ravenstein als hoofd publieke werken en later 10 jaar actief als gebiedsbeheerder kernen en buitengebied. Zoals onze vrijwilligers inmiddels weten, heeft Tonnie zich onlangs aangesloten bij onze vrijwilligersgroep en assisteert Henk Smouter bij het werk voor de Werkplaats NLC, waar hij speciaal de beheer-gerelateerde activiteiten gaat aansturen. (DR)

Dromer kijkt naar duurzame kinderboerderij

Op het fraaie nieuwe ontmoetingsplein aan het water bij speeltuin "Elckerlyc" in de Ruwaard kijkt nu alweer acht maanden lang "De Dromer" uit over de hernieuwde Elzenhoekvijver.

Unieke drie-eenheid

Het grote, felblauw gekleurde fantasiedier, gemaakt van kunststof, dat een groene "Denkwolk" boven zijn kop heeft, werd ontworpen door de kunstenaars Tilly Buy en Gerard Groenewoud. Tussen het beeld en de vijver zijn door de kunstenaars twee lange en zeer fraaie zitbanken gerealiseerd met daarop de woorden "Waken" en "Dromen" in de talen van vrijwel alle nationaliteiten die in de wijk de Ruwaard wonen. Het dier ziet daar aan het eind van de mooie en aparte, 95 meter lange loopbrug het inmiddels met een duurzaamheidsprijs bekroonde gebouwencomplex van kinderboerderij de Elzenhoek annex NME-centrum (dat op 12 oktober vorig jaar geopend werd) opdoemen.

Die duurzaamheidsprijs in de categorie gebouwen kreeg het fraaie complex op 26 februari dit jaar voor de optimale toepassing van duurzaam bouw-materiaal en milieubesparende installaties. Dromer, loopbrug (vooral in trek bij de jeugd) en gebouwencomplex (inmiddels ook voorzien van zonnepanelen) vormen inmiddels al een zeer vertrouwde en gewaardeerde drie-eenheid nabij het inmiddels eveneens totaal gerenoveerde Elzenhoekpark. (DR)

Bonen in volle bloei

Maar liefst 35 verschillende bonen en erwten, zowel de stam als klimmende varianten, zijn gezaaid in de Tuinderij VanTosse. Hierbij zitten verschillende oude variëteiten met illustere namen als Monstransboon, Rottekeutel, Boerentenen, Rode afrikaanse, Zwolse paarse, Blauwschokkers en andere. Daarnaast zijn, in grotere hoeveelheden, bonen gezaaid in het kader van het bonenproject dat we ism ZLTO en Dalco food uitvoeren voor de ontwikkeling van een smaakvolle vegetarische bonenburger. Dit zijn de meer productieve variëteiten als Red kidney, Kievitsbonen, Stamerwten, Noordhollandse bruine en Witte ei. Dit zijn alle droogbonen, d.w.z. de bonen blijven aan de plant hangen tot de plant afsterft. Daarna worden de bonen geoogst en kunnen ze droog bewaard worden. Op de foto staat de pronkboon met zijn opvallende rode bloemen. (HS)

10 jaar Vorstengrafmonument

Op 19 juli jl. was het 10 jaar geleden dat het Vorstengrafmonument aan de Zwaardweg officieel werd onthuld. Vrijwilligers van Landschapsbeheer Oss werkten destijds mee bij de uitvoering van dit monument, o.a. door te helpen bij het plaatsen van de palen rond twee paalkransheuvels.

Jaarlijkse opknapbeurt

De onthulling werd destijds gedaan door de Commissaris der Koningin Mr. F.J.M. Houben, samen met burgemeester Klitsie in aanwezigheid van een groot aantal belangstellenden uit de wereld van archeologie en cultuurhistorie, die per pendelbus vanaf museum Jan Cunen naar het monument vervoerd waren. Een receptie daarna, in hetzelfde museum, sloot de feestelijkheden af. Vanaf die onthulling gaven onze vrijwilligers het Vorstengrafmonument elk jaar een grote opknapbeurt, zoals dit

jaar weer op 12 en 21 juni. We verwijderen dan onkruid op en rond het monument, maaien en knippen de opslag van brem en vernieuwen dingen die aan vervanging toe zijn. En onze vrijwilliger Gerard Smits, die als amateur archeoloog aan de wieg stond bij de voorbereidingen van het monument, fietst elke week wel enkele keren langs om achtergelaten consumptief afval op te ruimen en eventuele beschadigingen of vernielingen te rapporteren, die dan daarna tussentijds weer door onze vrijwilligers worden gerepareerd. Wie meer wil weten over het monument: in 2004 verscheen een fraai boekwerk van de hand van Harry Fokkens en Richard Jansen getiteld: "Het Vorstengraf van Oss" (ISBN 9053452338).

Naschrift: Eind augustus is voor de tweede keer het zwaard uit de bronzen emmer gestolen. Daarvan is aangifte bij de politie gedaan. Er zal nu dus nogmaals een replica moeten worden vervaardigd, waarvan het kostenplaatje helaas zeer hoog is.

Jubileumviering Dahliavereniging zeer geslaagd

Zondag 8 september vierde Dahliavereniging Prinses Irene op haar tuincomplex aan de Kortfoortstraat met een groots opgezette en zeer druk bezochte open dag haar 75-jarig jubileum.

Stands en demonstraties

Dreigde die dag aanvankelijk door hevige regen een fiasco te worden, even na de officiële opening om 10.00 uur, waarbij een fraai beeldhouwwerk, gemaakt door Lou Schluter, werd onthuld, brak de zon door en werd het een stralende dag, die zo tussen de 500 en 600 bezoekers trok. Die konden naast het bewonderen van de vele schitterende door de (43) leden gekweekte honderden dahliasoorten, die ook verwerkt waren in talloze mooie vlindermozaïeken en bloemstukken, en waarbij de tot "Dahlia van 2013" uitgeroepen Elan dahlia centraal stond, nog talloze andere activiteiten meemaken. Zo was er een film te zien van de stadsfeesten die van 1952 tot 1962 jaarlijks in Oss gehouden werden en waaraan grote 4-daagse bloemenshows verbonden waren, was er een demonstratie wijn en bloemstukjes maken en een creatieve activiteit voor kinderen. Enkele amateurschilders maakten fleurige schilderijtjes. In kraampjes, bemand door leden, werd o.a. de historie van de Dahliavereniging vertoond en eigengemaakte jam, chutney en dahliaknollen verkocht. Daarnaast waren er kraanmen/stands van Life and Garden (planten), Groei en Bloei (ledenwerving), Anka's kruidenrij ("bemand" door onze vrijwilligster Anka van Eerd) met info over workshops, lezingen,

cursussen, wandelingen, consulten en massages) en tenslotte Landschapsbeheer Oss, waar goed verkocht werd en we naast een tiental van onze vrijwilligers en talloze "vrienden" ook wethouder Hendrik Hoeksema en burgemeester Wobine Buijs mochten verwelkomen. De laatste onderscheidde ook nog Jo Dekkers, één van de oudste leden, met "Het Osje van Verdiensten". De jubileumviering werd o.a. mogelijk gemaakt door een aantal sponsors en de 70 "vrienden van de tuin". Die ontvingen enige tijd geleden net als alle leden en verdere belanghebbenden het fraaie, kleurige 24 pagina's dikke verenigingsblad "Dahlia-Varia". (DR)

Aantal vrijwilligers Landschapsbeheer Nederland stijgt naar 66.000

Het aantal vrijwilligers dat actief is bij Landschapsbeheer Nederland is in 2012 gestegen van 62.000 naar 66.000. Dat blijkt uit het overzicht van alle gegevens die de provinciale organisaties landschapsbeheer hebben ingezameld.

Zeer gevarieerde natuurklussen

Daarmee is LN de grootste groene vrijwilligersorganisatie. De vrijwilligers werkten in totaal 14 miljoen uur, wat vergelijkbaar is met ruim 800 volledige arbeidsplaatsen. Gekwantificeerd is hun inzet 30 miljoen euro waard! Het grootste aantal vrijwilligers, ruim 22.000 bestaat uit landschapsonderhoudvrijwilligers, die, al dan niet in zelfstandige groepen, regelmatig aan de slag gaan in het landschap. Ze verrichten daarbij een onvoorstelbare hoeveelheid werk. Afgelopen jaar knotten zij bijvoorbeeld

34.000 knotbomen en onderhielden 245 kilometer singels, houtwallen en hagen. Ook snoeden vrijwilligers 11.000 hoogstam-fruitbomen. Verder hielpen 1200 vrijwilligers met aanleg en onderhoud van langaafstandswandelpaden met een lengte van 2.700 kilometer. En tenslotte zijn er nog ruim 6.000 vrijwilligers die weidevogels beschermen, nestkasten ophangen, vogels ringen en padden overzetten. (DR)

www.landschapsbeheer.nl

Top Drie van 2012

Van de 16 werkplekken waar onze vrijwilligers vorig jaar actief waren, steken er drie met kop en schouders boven uit wat betreft het aantal keren dat we er werkten en het aantal vrijwilligers dat er bij betrokken was. Dat waren de eendenkooi in Macharen, de cranberry's en het WKS (wandelknooppuntensysteem). Het WKS stond met 25 rapportages bovenaan, gevolgd door de eendenkooi met 15 en de cranberry's met 12. Wat het aantal vrijwilligers betreft stond de eendenkooi met 272 bovenaan, met als tweede en derde de cranberry's en het WKS met respectievelijk 253 en 195 mensen. (DR)

Muifelbrouwerij brengt IPA bier

De Muifelbrouwerij uit Berghem heeft recent weer een nieuw bier uitgebracht en wel het USA_IPA_bier. IPA is een afkorting van India Pale Ale.

Niet overdreven bitter

Het biertype is ontstaan in de 19e eeuw, toen Engelse brouwerijen zwaarder gehopt bier maakten voor de Indiase markt. Hop is naast een bittere smaakmaker óók een natuurlijk conserveringsmiddel. De stevige gehopte IPA's konden de lange zeereis naar India dan ook beter doorstaan dan andere bieren. Aan het eind van de 20e eeuw hebben Amerikaanse "microbreweries" het Engelse biertype geadopteerd, waarbij ze meestal nog meer hop tijdens het brouwproces toevoegden dan de Engelse variant. In Nederland worden nog maar enkele jaren IPA's gebrouwen. Nadat de Muifelbrouwerij in 2008 op het bierfestival in den Bosch al haar eerste IPA liet proeven, wordt het bier dus nu op grote schaal geproduceerd. Zonder toevoeging van suiker en door een uitstekende balans tussen vol aangezette moutsmaken en met verschillende soorten hop is het Muifel IPA toch niet overdreven bitter! (DR)

www.muifelbrouwerij.nl

Ambtenaren werken mee in Tuinderij

Op dinsdag 3 september ontvingen we in de Tuinderij VanTosse een groep ambtenaren van de gemeente Oss, die in het kader van hun jaarlijkse doe-dag een middagje kwamen meewerken. Na ontvangst door onze voorzitter kregen ze eerst een presentatie voorgeschoteld door Liselore Burgmans van de gemeente Oss en Henk Smouter over de Landerij VanTosse. Na een korte rondleiding door de tuin werden groepjes aan het werk gezet. Zo werd er enthousiast aan een nieuwe compostbak gewerkt, alle erwten, die op gaasrekken te drogen lagen, werden geoogst en er werden eikenstammetjes geënt met paddenstoelmycelium (Shi-take). Uit de enthousiaste reacties bleek wel dat het een heel geslaagde middag was, voor herhaling vatbaar. (HS)

Buurtuin BergbOss geopend

Vrijdag 28 juni werd buurtuin BergbOss in het Berghkwartier officieel geopend door wethouder Hendrik Hoeksema. Een streek- en groenmarkt begeleidde die opening.

Buffer tussen twee poorten

Opening en markt trokken zo'n 250 belangstellenden, niet alleen uit de directe buurt, maar ook uit andere delen van Oss en zelfs uit Uden en Veghel nootterde men bezoekers. En dat terwijl de tuin eigenlijk is gericht op de bewoners uit het Berghkwartier, die in de nieuwbouw 250 woonadressen telt. De tuinkerngroep, bestaande uit Ton Oomen, Erwin van Litsenburg, Maikel de Wit, Annie Kerkhofs, Joep Derksen en Simone van Bergen was dan ook zeer tevreden over die belangstelling en overweegt (heel voorzichtig) de streek- en groenmarkt te herhalen. De standhouders van de 12 kramen van de markt (Boer Spierings, Brabant Water, Ekoplaza, NatuurSuper, Spa-huys, v.d. Voirle, Autarkia, IVN, Landschapsbeheer Oss, Toer de Boer, Vascovins en fam. van Haren), die direct naast de moestuin was ingericht en als thema droeg: "Eten wat de stad schaft", zagen al direct na de openstelling tal van belangstellenden, waarbij het "Osse Osje" zich ondertussen met velen van hen op de foto liet zetten. Nadat om 17.15 uur Hendrik Hoeksema, met behulp van enkele van de kleinste tuindertjes de buurtuin had geopend door een wilgenstaak door te zagen, werden er rondleidingen gegeven door de tuingroepleden door dit voor Oss unieke moestuinproject. De tuin heeft inmiddels al een tiental sponsors die financieel een handje toesteken. Eén van hen, Hendriks Bouw, schonk

een grote container waarin o.a. het gereedschap kan worden opgeborgen. De gemeente Oss ziet veel in het nieuwe buurtuinproject met stadslandbouw en beschouwt het als een buffer tussen de twee "groene poorten" van de stad naar het grote landelijke buitengebied. Die poorten, Tuinderij Van-Tosse in het zuiden en Boer Spierings in het noorden, lenen zich heel goed voor de bewustwording over voedsel en laten de Ossenaars zien waar hun voedsel vandaan komt. (DR)

Nieuwe N329 is ook heel groen

De op 8 september officieel geopende N329 (weg van de toekomst) is niet alleen heel erg duurzaam en energiezuinig, maar zal ook bijzonder groen worden over enige tijd.

Nauwelijks onderhoud

De weg kreeg op 28 juni in Utrecht tijdens de HIER-kli-maatbeurs de "Energie Nulprijs" en won vorig jaar in september al de DUBO-Award, een landelijke duurzaamheidsprijs voor haar technische uitvoering en zou misschien óók nog wel eens een schijf voor de groenste weg kunnen winnen als die prijs tenminste bestaat! In het groenplan voor de weg

is rekening gehouden met plantensoorten die van oudsher in de omgeving voorkomen; de weg zal geheel opgaan in het landschap. Vooral op het zuidelijke tracé, dat aan natuurgebied Herperduin grenst, zal dat duidelijk opvallen, want daar wordt zowel in de bermen als in de brede middenberm heide aangebracht, een plant die in die omgeving veel voor kwam. In de andere delen van de middenberm worden zo'n 90.000 vaste planten geplaatst. Die planten, ondermeer smeewortel, dropplant, sierui, echinacea, gele rudbeckia en verschillende soorten grassen, zijn biologische gekweekt bij kwekerij Dependens. De zijbermen zijn ingezaaid met een glanshaververbond. Dit is een mengsel van graszaden en bloem- en kruidenrijke soorten, die thuis horen op enigszins vochtige, voedselrijke gronden. Beeldbepalende soort in deze graslanden is vaak de margriet. En bij de tunnels tenslotte zijn in de uit beton bestaande middenberm enkele duizenden gaten geboord, waarin vetplanten als de sedum zijn geplaatst. Er zal heel weinig onderhoud nodig zijn aan de nieuwe innovatieve weg; een jaarlijkse maaibeurt zal waarschijnlijk voldoende zijn. Alle planten, behalve de heide, zijn geleverd door hovenier Van de Bijl en Heerman. (DR)

Onderstaande foto's zijn de twee van de zeer vele, die Monique van Hooff, de vrouw van Jan Ploegmakers, in opdracht van de Gemeente Oss maakte van de weg van de toekomst.

Oogstfeest bakkers Lamers

Zondag 6 oktober organiseert de bakkers Lamers, van 11.00-17.00 uur, alweer voor de vierde keer, een oergezellig oogstfeest bij de Kilsdonkse molen aan de Kilsdonkseweg 4-6 in Heeswijk-Dinther.

Veel voorlichting en vermaak

Op die dag, waarop een twintigtal lokale ondernemers, alsmede Landschapsbeheer Oss ook een knusse landelijke fair verzorgen, zal de spelttarwe van onze akkers weer door de vrijwilligers van de Kilsdonkse Molen worden gemalen en vervolgens zullen de eerste speltbroden worden gebakken door Harm en Bart Lamers in een houtgestookte oven. De dag wordt muzikaal omlijst en er zal voor oud en jong van alles te beleven en te smullen zijn. Zo wordt er ook graan gedorst, kunt u een huifkartocht maken en kunt u genieten van een drankje en een hapje op het nieuwe terras van het bezoekerscentrum bij de molens. Dit nieuwe bezoekerscentrum is na een bouwperiode van vijf maanden, recent opgeleverd en wordt met deze oogstdag voor het eerst voor het publiek opengesteld. U kunt ook, aan de hand van een speciale routekaart met de fiets naar de molen gaan. Die tocht is ca. 16 kilometer lang en u kunt eventueel een tussenstop maken bij de Meierijsche Museumboerderij aan de Meerstraat 28 in Heeswijk-Dinther. Als u daar tussen 11.00 en 13.00 uur arriveert, wacht u een heerlijke versnapering van de bakkers Lamers. Maar op=op! De fietsroute is gratis af te halen bij de winkels van Lamers aan 't Dorp 109 in Heesch en aan de Schaepmanlaan 101 in Oss, en eveneens bij de Kilsdonkse molens en bij de Museumboerderij in Heeswijk-Dinther. Hij is ook te downloaden via de website van de bakkers Lamers. (DR)

www.debakkerslamers.nl
www.kilsdonksemolen.nl
www.museumboerderij.nl

Vijf groene duimen de lucht in!

Op bijgaande foto ziet u een vijftal heren die een groene duim omhoog steken. Die duimen werden hen tijdens een bijeenkomst in het gemeentehuis in Oss op 19 juni uitgeleend voor hun werk als "aanjaager" van een "groen" buurtinitiatief in de regio Bernheze, Landerd, Oss en Uden. Ze zijn nu opgenomen in het "Gilde van de Groene Duimen"!

Groen Dichterbij Icoonproject

Van die vijf mannen waren er drie die tot onze vrijwilligersgroep horen, n.l. Albert Toonen (2e van links), die naast zijn werk als secretaris van Lande-rij/Tuinderij VanTosse, óók nog genomineerd was door de Osse bijeenverening, Tonnie Wittenberg (midden) die, naast Landschapsbeheer Oss, óók nog groene initiatieven in de wijk De Ruwaard ondersteunt en Tonnie van Hooff (uiterst rechts), die tot 1 juli jl. gebiedsbeheerder was van de gemeente Oss, maar nu als vrijwilliger actief is in het projectteam van Landschapsbeheer Oss. Erwin van Litsenburg (uiterst links) werd onderscheiden voor zijn inzet bij de oprichting van Buurttuin BergbOss en Rien van Boxtel (2e van rechts) was de initiator van de moestuin bij de Kinderboerderij Elzenhoek. De bijeenkomst in het Osse gemeentehuis, die als thema had "Groen in de buurt van de Maashorst", was georganiseerd door de gemeente Oss en het IVN consulentenschap Brabant in het kader van de landelijke IVN actie "Groen Dichterbij", die vorig voorjaar van start ging in samenwerking met het Oranjefonds, Buurtlink.nl en SME advies. De Nationale Postcode Loterij stelde voor die actie een bedrag van

2.259.000 beschikbaar, te verdelen over een periode van drie jaar. Doel van de actie is om mensen in hun straat of buurt dichterbij elkaar te brengen door hun leefomgeving groener te maken. Want groen in de buurt heeft een positief effect op de gezondheid en het geluk van bewoners en verbindt mensen met elkaar! In elke provincie kiest een vakjury gedurende drie jaar een zogenaamd "Icoonproject", dat dan wordt gehonoreerd met een flinke financiële bijdrage. De inschrijvingstermijn voor 2013 sloot op 15 augustus jl. en in het najaar bepaalt de jury de winnaars. De actie "Groen Dichterbij" sluit ook mooi aan bij VARA's Vroege-Vogels initiatief "Tuinreservaten" uit 2011. (DR)

www.groendichterbij.nl
www.ivn.nl

Huub liep de Vierdaagse

De Vierdaagse heeft in juli weer tal van onze vrijwilligers beziggehouden. Want wandelen is een sport die een groot aantal van onze mensen heel graag doen! Enkelen van hen deden dan ook weer mee met dit grootste wandelevenement, zoals Henk Veld, Jan van Bernebeek en Bart van Leest. Maar de allergrootste prestatie leverde toch wel Huub Raijmakers! Want nog maar acht maanden na zijn herseninfarct in november vorig jaar liep hij alweer (in de grote hitte) de vier keer 30 kilometer. Zijn vrouw Connie was natuurlijk ook weer van de partij. Zij liep een "Gouden Vierdaagse" door de zware tocht maar liefst voor de 50ste keer te volbrengen! Hulde dus voor beiden!! (DR)

Aanleg Rijsvennen 2 gestart

Op 24 juni, drie jaar nadat aan de Zevenbergseweg het natuurgebied Rijsvennen 1 werd geopend, is gestart met de aanleg van fase 2 van deze naturomvorming tussen de N 329 en Herperduin. Het project is geïnitieerd door de Stuurgroep de Maashorst en D.L.G (Dienst Landelijk Gebied) coördineert het werk in opdracht van de provincie.

Grond voor uitbreiding van golfbaan

Aannemer Roodbeen uit het Noord-Limburgse Well, gespecialiseerd in het uitvoeren van cultuurtechnische werken, begon die dag met twee graafmachines, een dumper en kiepauto's om de voedselrijke bovenlaag van de voormalige landbouwgrond met een oppervlakte van 6 hectare af te graven om zo vochtige graslanden en natte laagten te creëren. De 20.000 kubieke meter grond die daarmee vrijkwam, werd met een dumper afgevoerd naar het voormalige MOB-complex in Nistelrode. Dit complex gaat deel uit maken van golfterrein "De Hoge Vorssel", dat van 9 naar 18 holes wordt uitgebreid. Zo zal Rijsvennen 2, evenals het aangrenzende, 14 hectare grote, deel 1 worden omgevormd tot een groot en open natuurlijk begrazingsgebied, met heide, soortenrijk grasland en natte laagten en omzoomd door struweel en bos. Een landschapstype zoals 100 jaar geleden daar voorkwam dus! De Schotse Hooglanders en Exmoorpony's die nu al in Herperduin en Rijsvennen 1 grazen, kunnen binnenkort via een veeoversteekplaats met elektrische roosters en poorten ook het nieuwe gebied gaan begrazen. De Amerikaanse eiken werden gekapt om het open karakter

van het gebied te benadrukken, maar de grote zomereiken bleven staan en ik het najaar wordt er nog struweel en nieuw bos geplant.

Natte gedeeltes en poelen

Een tweetal gedeeltes van het nieuwe Rijsvennengebied n.l. nabij de fietsbrug over de N 329 en aan de Zuidzijde van de Zevenbergseweg zijn nog in gebruik gebleven als maïsakker, zo zagen we bij enkele bezoeken aan het project. Wonderbaarlijk om te zien waren de ontelbare grillige bruine en zwarte sporen die zichtbaar werden op de harde zandgrond, nadat de graafmachines de toplaag van het gebied hadden afgegraven. Ze leken op sporen van prehistorische bewoning, zoals ze al vaak te zien waren op vele plaatsen in en rondom Oss, maar waren, volgens de beide bij opgravingen ervaren machinisten, afkomstig van eerdere bewerkingen van de akkers. Toen de machinisten vervolgens dieper en "spannender" gingen graven en er flinke "hoogte/diepteverschillen" optraden, ontstonden al direct op een diepte van zo'n 1.40 meter spontaan natte gedeeltes en ook poelen en die beloven veel voor een zeer spannend plas-drasgebied de komende jaren. (DR)

www.dienstlandelijkgebied.nl

Landschapsbeheer Oss

Keent in de kijker

Zaterdagochtend 14 september genoot een dertigtal van onze vrijwilligers van een extra uitje naar het natuurontwikkelingsgebied in Keent om daar vooral informatie op te steken over het "Taurus"-terugfokprogramma van het in 1627 (in Polen) uitgestorven oerrund.

Terugkeer van het oerrund

Aanleiding voor deze excursie was het contact dat we in februari dit jaar hadden met Ronald Goderie van Stichting Taurus uit Nijmegen, die het zogenaamde "Taurus"-fokprogramma in 2008, samen met Stichting Ark Natuurontwikkeling, eveneens uit Nijmegen, heeft opgezet en begeleid. Dit contact resulteerde in een tweetal artikelen over Taurus en de grote grazers in onze regio in de nieuwsbrief van maart. Ronald was graag bereid om, samen met Theo de Mol van Brabants Landschap, aan een groep van onze vrijwilligers alles te vertellen over het project om Schotse Hooglanders, die al zo'n 20 jaar de terreinen van natuurorganisaties begrazen, terug te fokken tot de imposante oeros, die in geheel Europa voor kwam en hen daarna rond te leiden door het begrazingsgebied in Keent. Wim de Klein van het bezoekerscentrum aan de Zuidenhoekstraat 4 was graag bereid om voor onze vrijwilligers een kop koffie met appelgebak te serveren in zijn grote, opvallend ingerichte atelier annex ontvangstruimte. Na een beamerpresentatie van Ronald Go-

derie, waarbij niet alleen de biologische historie van de oeros, maar óók de kunstzinnige aspecten (grottekening, schilderijen, beelden en munten) aan bod kwamen, gingen we met hem en Theo de Mol het 2500 hectare grote door Brabants Landschap beheerde begrazingsgebied in om daar met een lange wandeling de 100 (gedeeltelijk) gekruiste Schotse Hooglanders en de 18 Exmoor pony's te bekijken, waarbij beiden uitleg gaven over fauna en flora. Was de regen bij het begin van de dag met bakken uit de lucht gevallen, tijdens de wandeling bleef het, op een paar drupjes na, gelukkig droog. Stichting Taurus verkoopt ook diepvries vleespakketten van haar runderen van 8 kilo (ca. een diepvrieslade) van een gevarieerde samenstelling. Dat vlees, met de naam wildrundvlees onderscheidt zich van "ecovlees", "biologisch vlees" of "scharrelvlees": het is nóg natuurlijker! (DR)

www.stichtingtaurus.nl
www.wildrundvlees.nl

NB: Stichting Taurus en Rewilding Europe brengen rond Sinterklaas het boek "Born to be wild" uit in een Nederlandse vertaling. Het boek gaat €29,95 kosten. Meer info in de volgende nieuwsbrief van december 2013.

Landschapsbeheer op RIGOM Informatiedag

Zaterdag 5 oktober is er van 10.30 tot 16.00 uur weer de tweejaarlijkse RIGOM Ouderen informatiemarkt in Sporthal de Rusheuvel. Ook Landschapsbeheer Oss is, zoals gebruikelijk, op die beurs weer aanwezig met een stand. (DR)

Driemaal scheepsrecht?

Onze vrijwilliger Johan Juur-link, die op 18 maart werd uitverkoren tot "Hoogvlieger van de maand" in zijn woonwijk de Ruwaard, zag de ballonvaart die hij die hij met die onderscheiding won, op 8 juni en 11 augustus door weersomstandigheden aan zijn neus voorbij gaan. Maar nu staat de tocht, met nog vijf andere winnende wijkbewoners, voor de derde keer op het programma en wel voor 12 oktober. De ballon zal die dag rond 18.00 uur opstijgen vanaf de weide in het vernieuwde wijkpark nabij de Kinderboerderij de Elzenhoek. Zijn jullie in de buurt, ga Johan dan maar uitzwaaien! (DR)

100 keer "Dat is Oss"

Nadat met de toetreding op 30 april jl. van verpakkingsbedrijf Vetipak uit Oss de 100e deelnemer aan de promotieactie "Dat is Oss" was ingeschreven, heeft de gemeente Oss in de hal van het gemeentehuis een tentoonstellingswand over de actie ingericht, met daarop o.a. de namen en "advertenties" van alle deelnemers, waaronder óók Landschapsbeheer Oss. (DR)

Wandelen en fietsen IVN Oss

Zondag 13 oktober kunt u mee met een paddenstoelenwandeling op Engelenstede in Vinkel (Buurtschap Kaathoven). De wandeling duurt 2,5 uur en start om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats aan de Kaathoven in Vinkel.

Zondag 10 november is er een langeafstandswandeling door de natuur van de Maas-horst. De 15 kilometer lange wandeling wordt in ca 5 uur gelopen en start om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats aan het begin van de Slabroekseweg in Schaijk.

Op **zondag 26 december** is er tenslotte weer, traditiegetrouw op 2e kerstdag, de kerstwandeling door de natuur van Herperduin. Men vertrekt om 10.00 uur vanaf de parkeerplaats van de Natuurpoort bij restaurant de Kriekput in Herpen.

www.ivnoss.nl

Biografie van het Landschap

Op 13 juni hield Erfgoed Brabant in cultuur- en conferentiecentrum "Villa d'Arto" in Uden een werkatelier over de "Biografie van het Landschap". Dit omdat er steeds meer belangstelling komt voor het "verleden" landschap, als een krachtig middel om de gebiedseigen identiteit te profileren. Richard Jansen, gemeente-archeoloog van Oss en docent en onderzoeker prehistorische archeologie van de Universiteit Leiden, hield een presentatie. (DR)

www.erfgoedbrabant.nl

Column Herfst

Ja, de seizoenen volgen elkaar op maar of de seizoenen dat zelf ook weten is me niet duidelijk. Het voorjaar was een verlengde winter en de herfst en begint op een verlengde zomer te lijken. Niet dat we klagen, helemaal niet maar een koude mei- en juni maand die voor grote vertraging in de groei van de diverse gewassen zorgden en een zeer droge juli en augustus die weer voor andere problemen zorgen.

Kijk maar eens in de vijvers en waterlopen in Oss. Die staan droog of heel laag. Het wordt tijd dat de Osse Beek weer gaat stromen!

Onze economie lijkt ook op het weer, er is geen touw meer aan vast te knopen. De een zegt bezuinigen, de ander zegt investeren. Nou wij gaan investeren, investeren in het Osse Landschap, de kogel; is door de kerk, ons plan "Landerij VanTosse" mogen we uitvoeren. Over een paar jaar ziet de Stelt en omgeving er prachtig uit. (nu natuurlijk ook al maar dan nog mooier).

Als ik nu met mijn kleinkinderen wandel door de Stelt of naar het Herperduin ga dan hoop ik maar dat zij dat over 40 jaar met hun kleinkinderen ook nog kunnen doen. Wij zullen daar alles aan doen om dat te laten gebeuren, maar stiekem zijn er toch een hoop mensen die dat maar flauwe kul vinden. Daar zijn ook mensen bij die we zelf hebben gekozen, die vinden dat gras natuur is en dat gras toch ook groen is, wat zeuren we dan. Och we hebben toch goed drinkwater, wat moeten we dan nog beter doen? Nou er vooral heel zuinig op zijn. Trendwatchers voorspellen dat de volgende grote oorlog over de zeggenschap over en het bezit van zoet water gaat dat gebruikt kan worden voor drinkwater.

Dus laat de Osse Beek weer stromen.

Beschouwer

Van het land direct naar de klant!

Groenten, Fruit, Verse salades, Boeren zuivel, Kaas, Vlees, IJs, Streekproducten en Geschenken

Onze openingstijden:

ma	gesloten
di t/m vr	10:00 - 18:00
za	9:00 - 17:00

Wist u dat de familie Spierings, naast het melkvee bedrijf en de

sierviskwekerij, ook een Landwinkel heeft? Hier vindt u een ruim assortiment verse producten uit de regio, waaronder VanTosse streekproducten. Kom snel eens langs, wij helpen u graag!

U vindt ons aan de Oijenseweg 284 in Oss, net buiten de Oijense Zij naast Spierings Vis.

Oijenseweg 284 - Oss - www.landwinkelspierings.nl

Beregeningsinstallaties
www.regenopafroep.nl

Houtversnipperservice
www.houtversnipperservice.nl

RUIJS Tuintechniek
M 06-51286021

Win een voucher voor groene cursus

Vanaf 1 oktober kunnen organisaties en/of vrijwilligers die actief zijn in natuur en landschap een voucher ter waarde van €1.000 krijgen van de overheid (Ministerie van Economische Zaken).

Die tegoedbon kan aan groencursussen besteed worden. Heggencursussen: het aanvraagformulier voor die subsidieregeling staat vanaf 1 oktober 2013 op de website. Dat aanvraagformulier kan digitaal ingevuld worden en daarna van 1 oktober tot en met 15 november worden ingediend. Aanvragen worden gerangschikt op volgorde van binnenkomst; er zijn 750 vouchers beschikbaar en op=op. De Stichting Heg en Landschap

wees ons op een tweetal van haar cursussen waarvoor je met de voucher kunt betalen. Dat is de cursus "Heggen, bomen en houtwallen", een praktische cursus over aanleg, onderhoud en zorg voor het landschap en de cursus "Heggen-vlechten 2013", dé opleiding over praktijk, het nut en de toepassing van heggenvlechten anno nu.

www.groenendoen.nu
www.hegenlandschap.nl

Werkgroep Landschapsbeheer Oss

Mededelingen en Werkdagen

Werkschema 2013

September

Zaterdag 7, vrijdag 13, woensdag 18, vrijdag 27

Oktober

Zaterdag 5, vrijdag 11, woensdag 16, vrijdag 25

November

Zaterdag 2, vrijdag 8, woensdag 13, vrijdag 22, vrijdag 29

December

Zaterdag 7, vrijdag 13, woensdag 18

Werktijd 9.00-13.00 uur

Waar we werken en de verzamelplaats wordt tijdig via email bekend gemaakt, ook als er langer gewerkt wordt of bij extra dagen krijgen jullie op deze wijze bericht.

Iedere dinsdag inlooptochtend op onze Landschaps-werf aan de Tolstraat, tussen 9.30-12.00 uur.

Inlichtingen en/of aan- en afmeldingen

Inlichten, aan- en/of afmeldingen kunt u mailen naar info@landschapsbeheer-oss.nl of naar pr@landschapsbeheer-oss.nl. U kunt ook bellen naar 0412-642368.

Telefoonnummer werkgroepcoördinator

Henk Smouter 06-54288252

Vrijwilligerscontact

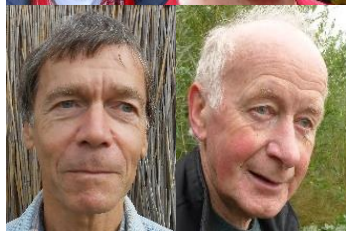
Dick Roza 0412-642368

Op de werkdagen zijn wij bereikbaar op het hierboven genoemde mobiele nummer.

Mutaties vrijwilligers

De afgelopen periode kregen we er weer vier nieuwe vrijwilligers bij. De eerste was Arie Visser, 63 (linksboven) uit Oss, die zich aanmeldde op 10 juni en voor het eerst meewerkte op 21 juni bij het opknappen van het Vorstengrafmonument. De tweede nieuweling was Remco den Ouden, 49 (rechtsboven) uit Oss, de man van Ingrid den Ouden, die al 7 jaar bij ons werkt. Remco kwam op 17 juli kwam voor het eerst mee met Ingrid naar het werk aan de Zevenbergse grafheuvels. Vervolgens meldde zich aan Willem Posthumus, 64 (linksonder) uit Oss en de laatste nieuwe vrijwilliger was Jo Bosch, 71 (rechtsonder) even-

eens uit Oss. Willem en Jo waren beide voor het eerst actief op 18 september bij de Macharense eendenkooi. Er gingen geen vrijwilligers weg; het totaal aantal ingeschreven mannen en vrouwen is nu 77. (DR)

Totaal overdonderd... en hartstikke bedankt!

Wat hebben een groot aantal vrijwilligers en het bestuur van Landschapsbeheer Oss me op zaterdagmiddag 31 augustus een ontzettend grote verrassing bezorgd!

Cadeau's en een heel leuk feestje

Want toen ik die middag door een aantal perfecte smoezen (waarbij óók mijn vrouw Rietje betrokken was) met Ronald Widdershoven even mee reed met naar de Tolstraat om daar nog iets voor hem op te halen en hij de tuinpoort open deed, stonden daar tot mijn grote verrassing een veertigtal vrijwilligers, waarvan sommige met hun partners, die me een ovationeel "Lang zal hij leven" toezongen ter ere van mijn 80e verjaardag. En daarbij deed de grote partytent, die normaal alleen maar wordt opgebouwd na ons jaarlijkse uitje om na te praten en te borrelen, vermoeden dat het niet alleen bij een verjaardagslied zou blijven! Ik toen ik zelfs mijn vrouw tussen

de blijde gezichten van mijn collega vrijwilligers ontwaarde, kon ik mijn emotie nauwelijks in bedwang houden. Ik kreeg van alle kanten mooi ingepakte flessen aangeboden en als klap op de vuurpijl mocht ik van Ronald na een leuke toespraak een mooie nieuwe camera in ontvangst nemen om daarmee nog mooiere foto's voor onze nieuwsbrief te maken. Na een lekkere, speciaal voor mij gemaakte Petit-four en een kop koffie was er natuurlijk ook nog wat sterkers te drinken en wat hartigs te eten. Daarbij verraste Emmy Simons me met een door haar prachtig gemaakt en voorgedragen "Alfa-betrijm" dat me werkelijk totaal verlegen maakte. Daarna bleven velen nog lang en gezellig na- en bijpraten in de zonnige tuin. Ik wil nogmaals iedereen van harte bedanken voor dit totaal onverwachte en onvergetelijke feest! Ook kreeg ik op mijn verjaardag zelf (25 augustus) van collega-vrijwilligers nog talrijke mooie felicitatiekaarten, mails en telefoontjes, waardoor ik bijzonder getroffen was!"

Dick Roza

Symposium Landschapsbeheer

Vrijdag 4 oktober, van 10.00 tot 13.30 uur, organiseert Landschapsbeheer Nederland op kasteel de Vanenburg in Putten (Gld) haar jaarlijkse symposium "Het Landschap ben je zelf" met als thema: "Landschap als schakel tussen burger en Brussel". (DR)

IVN ledendag

Ruim 700 IVN leden kunnen op zaterdag 12 oktober aanwezig zijn op de jaarlijkse ledendag, dit keer in Burgers' Zoo in Arnhem. Er zijn twee gastsprekers n.l. de toonaangevende Britse bioloog Stephen Moss (de natuurbeleving van de jeugd) en Esther Jacobs (hoe je je doel kunt bereiken). Fotograaf Willem Kolvoort toont onderwaterfoto's.

De inschrijvingsdatum, 11 september, is weliswaar al achter de rug, maar proberen kan altijd. Kosten voor IVN leden €10 (incl. toegang Zoo, lunch, koffie, thee). Introducties betalen €15. (DR)